IX-ik évfolyam. 23-ik szám. Kőszeg, 1891. junius 7-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
Előfizetési pénzek és reclamatiók a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők.

Szerkesztőségi iroda: a táblaház iskola-utczai részében.
(Szerkesztővel értekezhetni d. e. 11—12. és d. u. 1—2-ig.)
Kiadói iroda: városkör 81. sz. a nyomdában.

Kéziratok, levelek a egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők; mindenkor csütörtökön estig.
Megjelenik minden vasárnapon.
Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

A vármegyék hivatalos közlönyei.

Mindenek előtt tartozunk azon kijelentéssel, hogy egyáltalában nincs szándékunk politikai czikket irni, habár a közigazgatás és az önkormányzat rendezéséről szóló törvényjavaslat egyik szakaszához füzünk is egy-két megjegyzést.

Elvitázhatlan tény, hogy a vidéki hirlapirodalom mostani föllendülését és elterjedtségét nagyban elősegitette az, hogy a hivatalos hirdetések részben a vidéki sajtónak adattak által, s igy az ezen hirdetésekből befolyó, s helylyelközzel jelentékenyebb jövedelem is a lap szellemi értékének emelésére fordítható.

Az ez idő szerint általánosságban tárgyalt s fentebb megnevezett törvényjavaslatnak a közigazgatási bizottságban módositás és észrevétel nélkül hagyott 25-ik szakasza intézkedik arról, hogy minden vármegyében „Vármegyei Hivatalos Közlöny“ szervezendő, melyben a járási és községi hatóságokkal közlendő rendeletek foglaltatnának.

Ily hivatalos közlöny az összes vármegyékre nézve a miniszterium által megállapitandó ügyviteli szabályzat alapján volna szervezendő.

A megállapitandó ügyviteli szabályzatot még elveiben sem ismerjük, s igy nem is sejthetjük, mily intézkedéseket fog az tartalmazni a vármegyei hivatalos közlönyt illetőleg, s ki által és mily módon fog az szerkesztetni s előállittatni.

A törvényjavaslat szövegének egy másik szakasza azt mondja ugyan, hogy ezen közlönyben csak a több, vagy összes községeket érdeklő, vagy pedig elvi fontossággal biró rendeletek közöltetnének; egyebekben azonban a törvényjavaslatból mit sem következtethetünk.

És éppen azért, mert a törvényjavaslat ilyen szükszavu, bizonyára annál tüzetesebben fog a közlönynyel foglalkozni az ügyviteli szabályzat.

Nincs kizárva tehát annak lehetősége, hogy az ügyviteli szabályzat majd azt is ki fogja mondani, hogy az árverési s egyéb hivatalos hirdetmények, a helyi lapok mellőzésével, a Vármegyei Hivatalos Közlönybe utasittassanak, mely esetben a vidéki sajtó nemcsak anyagi károsodást szenvedne, de egyszersmind föllendülésében is erősen korlátoztatnék.

A vidéki sajtónak nem lehet kifogása a szervezendő vármegyei hivatalos közlönyök ellen, sőt inkább csak előnyére szolgálhatna, mert a tisztviselőség hivatalos működésébe és a községek beléletébe szabadabb pillantást engedne; de érdekeiben és föllendülésében volna megtámadva, ha az összes hivatalok oda volnának utasitva, hogy a magán felek pénzén közzéteendő hivatalos hirdetmények azokban jelennének meg.

Meglehet, hogy e tekintetbeni aggodalmaink alaptalanok, de ismételjük, hogy nincs kizárva annak lehetősége, hogy e közlönyök idővel ezen hirdetményeket is felölelnék.

Még most segithetünk az ügyön azzal, ha a törvényjavaslat részletes tárgyalása alkalmával a megfelelő szakasz akként szövegeztetik, amiként a vidéki sajtó érdekei követelik.

Érdekeink első sorban is azt követelik, hogy azon szellemi nivót, melyre az utolsó évtizedek alatt vidéki hirlapirodalmunkat juttattuk, továbbra is ne csak fentartsuk, de sőt amennyire módunkban és tehetségünkben van, fokozzuk is.

Mert nem fölösleges hangsulyoznunk azon általánosan ismert körülményt, hogy vidéki hirlapirodalmunk manapság nemcsak éppen a vidéki tehetségek számára szolgál találkozóul, hanem egyszersmind országos nevü irodalmi és publicistai tekintélyeink is szivesen munkálkodnak közre abban, hogy a vidéki hirlapirodalom emelkedjék.

A szellemi nivó továbbra való fentartása pedig feltétlenül megköveteli azt, hogy a vidéki hirlapok anyagi jólétnek örvendjenek, s hogy eddigi jövedelmi forrásai meg ne szűnjenek, sőt ha lehetséges inkább emeltessenek.

A ki a vidéki sajtó feladatát ezen szempontokból itéli meg, az bizonyára nem is gondol arra, hogy a többször emlitett törvényjavaslat, s a majdan keletkezendő ügyviteli szabályzat a veszély magvát hordozná magában.

De nem szabad optimistáknak lennünk.

Résen kell lennünk minden eshetőséggel szemben. A vidéki sajtó érdekeiért el kell követnünk minden lehetőt, mindaddig, mig csak a reménynek egy sugara dereng felénk.

Azt hisszük, hogy közös érdekeink szempontjából nemsokára tényekről is vehetünk majd tudomást; azonban addig is, mert a tizenkettedik órát bevárni taláu csak éppen nem akarjuk, legczélszerübben tesszük, ha a vidéki sajtó hasábjait igénybe vevő országos képviselőket, mint személyes

TÁRCZA.

A legnagyobb magyar.

(Tanulmány.)

Ábray mondta: a 19. század a reformmozgalmak kora. Hazánkra nézve ezen kor az 1825-iki országgyülessel köszöntött be, a nagy elméknek méltó tárgyakat vetvén fölszinre. Ezok nem hiányoztak. Hisz a franczia forradalom mutatja: ily mozgalmas időben mennyi társadalmi, politikai paraszita, de mennyi, a szó legnemesebb értelmében vett nemes s valódi nagyelmejü ember került fölszinre. Ilyen volt gróf Széchenyi István, milyen több aligha lesz és ma határozottan nincs.

Széchenyi egész élete, történelmi szereplése a reformmozgalmakhoz füzödik, oly szorosan, hogy a kettőt elválasztani nem lehet. Széchenyi a reformmozgalmak nélkül nagy ember; a legnagyobb, de egyszersmind legméltóbb ellenfele által ugynevezett „legnagyobb magyar“ sohasem lett volna. Viszont a reformmozgalmak bajosan mentek volna nélküle a kezdet stádiumába. Széchenyi mindenért, mi magyar; mindenben, mi magyar, minden által, mi magyar. Ime az okok kora keretében, melyek őt méltóvá teszik a „legnagyobb magyar“ nevezetre. S miután birjuk a politikában halálos ellenfelétől, Kossuthtól teljes czimét: „Széchenyi a legnagyobb magyar“ ránk nézve kevés fontosságu tudni, ismerni ifjukora, neveltetése körülményeit, ámbár sok tanulságos van bennök; mégis olyanok, melyeket későbbi nagy fontosságu szereplésébe, nem, vagy alig vitt át a mindig nagy munkaszeretet s szilárd akaraterőn kivül, melylyel igy szólván: akarom, s bár mi lett légyen az, keresztül vitte.

Ily hatalmat később phizikuma sem tudott elviselni önmaga fölött; s az azelőtt, de még halála óráján is daliás, férfias testét, lelke fuzlányai, világraszóló eszméinek árnyékai kisérgeték a Döblingben a halál karjai közé vetették. Ez az egy vonás van csak, mely Széchenyi emlékét, mint magán emberét sötétté teszi — csak ez egy oldalról — mert más oldalról Széchenyi soh' sem volt más élete egyetlen órájában sem: mint munkaedzett, szilárd akaraterejü férfiu.

Igy naphosszat pontosan vezetett terv szerint járt el. Tervében helye volt a szellemi munkára szánt időnek, lovaglásnak, a nyilvános tanácskozásokra szánt időnek; naplóját az éj késő óráiban szokta volt vezetni, többféle nyelven. Naplójegyzetei lelke hü tükrének nevezhetők. Az indokok, a hatalmas argumentumok itt találhatók föl, melyek őt a reformmozgalmakban vezették; hosszu gondolkodás töprengés s számitgatás szülte indokok és argumentumok; s azért ki Széchenyi fölött pálczát törve ellenségeivel szalmalángnak bélyegzi lángbuzgalmát, vigyázzon, nehogy a történelem itéletet mondjon felette, mert Klión-nak eszébe jut orra elé tartani Széchenyi naplóit s be fogja bizonyitani, hogy az akademia alapitása, a vaskapu szabályozása, a Duna-gőzhajózási társulat alapitása, a kaszinó létesitése stb. nem szalmaláng; mert mikor, eszméi megértek agyában, a legutolsó hajszálig kitervelte, számitotta, naplójába vezette s várta a körülményeket, melyek között tervét keresztül vinnie kellett, melyre a legkisebb alkalmat sem szalasztotta el.

Igy pld. katona korában igen sokat utazott külföldön, sok helyen megfordult, s bő alkalma volt tapasztalni a mondás igazságát: „nyelvében él a nemzet.“ Tudta, hogy a magyart, különösen a mágnás elemet arról lehet megismerni, hogy latinul, vagy németül beszél: nem fojthatott el egy sóhajt, midőn könnyüs szemeit hazája kulturális állapotaira függeszteté. Hazajött. Meghivó nélkül jelent meg a pozsonyi 1825-iki országgyülés nov. 3-iki kerületi ülésén; s mikor Sopron követe, Felsőbüki Nagy Pál lángszókkal kér egy „magyar tudós társaságot“ fölállani, ő, a meg nem hivott 60.000 pfrttal alapot ád a tud. akademiának. Mily szép vonása ez Széchenyi fennköltt gondolkodásának, magyarságának.

De mint fajának nagy szeretete diktálta, a jobbágyság érdekében végtelen sokat tett s itt mutatta meg, hogy az igazi magyar elemet becsülni tudja, hogy a reformeszméket, melyek egész valóját eltöltötték, saját birtokán kezdette foganatositani.

Ime egy kedves epizód életéből: Wesselényivel, a Miklóssal, baráti viszonyban volt, s együtt szokták a napi kérdéseket, ha összekerültek, megvitatni. Igy Széchenyi egy alkalommal hévvel hangoztatta a jobbágyság, a holt magyarság fölszabaditását, mit Wesselényi abból a szempontból ellenzett, hogy úgy is jól bánna velük, mint emberekkel illik, s magok sem kivánják.

Másnap reggel mind a ketten elakarnak utazni s Wesselényi Széchenyi jelenlétében egyik vadász legényétől elcsomagolt fehér mellényét kéri. Ez remegve nyujtja oda az egy kevéssé összegyürődött mellényt, mire Wesselényi hangos szitkokra fakadva, hevesen arczul üti.

„Jól bánsz jobbágyaiddal, mint látszik — mondja Széchenyi, ime a jobbágyság helyzete hazánkban. Hát csak szabaditsuk fel őket,“ s Wesselényi meghajolt Széchenyi nemes lelke előtt s a jobbágyság kevés időre felszabadult.

Ezekkel talán kevéssé, de mégis keretbe tudtam foglalni Széchenyi jellemét, mint hazafiét, kinek helyén van a szive s ki tudja, hogy miért dobog; mi egy ember, meg egy jó hazafiuissziója. Szerette népét, hazáját, egész az őrülésig s nem rajongásig, mint ezt sokan, önnön magukra alkalmazva, nagy páthosszal szeretik hirdetni.

De nem teljes még a kép. Hiányzik még egy két vonás, s ezek a magán embernek s nemzeti ügyünk elő-

ösmerősöket felkérjük arra, hogy a szöveg módositása iránt a részletes tárgyalás alkalmával megfelelő javaslatot nyujtsanak be arra nézve, hogy a vidéki sajtó anyagi érdekei és szerzett jogai megvédve és biztositva legyenek minden irányban.

A vidéki sajtó, a „Pápai Lapok“ országos nevü szerkesztőjén, Fenyvessy Ferenczen kivül, aligha van más által képviselve a magyar parlamentben; de azt határozottan merjük állitani, hogy a képviselők nagy része érdeklődik a vidéki sajtónak ugy jelene, mint jövője iránt.

Őszintén kivánjuk tehát, hogy figyelmeztető soraink a vidéki sajtóban visszhangot keltsenek, s óhajtott sikerre vezessenek!

CORYDON.

Helyi és vidéki hirek.

— **A főherczeg nem jött.** Hiába volt a készülődés, hiába a sürgés-forgás még csütörtökön délben; a főherczeg nem jött. A vasuttól a Struczig zászló- és virágdiszben öltözvék utczáink, beszédek készültek; örült minden ember József főherczeg jövetelének; egyszer csak ugy 1 óra felé hire terjedt, hogy a várva várt magas vendég nem jön. Sürgöny érkezett, melyszerint ő császári és királyi fensége Kőszegre tervezett utja közbejött akadalyok miatt abban marad. Amint a hir szárnyra kelt, a koszoruk eltüntek az ablakok párkányairól és ugy 3 óra tájban már a régi kép tárult szemeink elé. Egyedül csak egy-két hiz padlásablakából kandikált meg ugy 8 óra tájban is ki a nemzeti szinü trikolor, mintegy kérdezve: hát ha mégis?! Az éj sötétsége ezeket is elnyelte, leplébe burkolva a reményt is, hogy a magyar főherczeget mostanában üdvözölhetjük.

— **Magas latogatas.** A pannonhalmi főapát pénteken a délutáni vonaton városunkba érkezett, hogy a benczés-székházban szokásos látogatását végezze.

— **Uj aljárásbiro.** Ő felsége az igazságügyi miniszter előterjesztése folytán a kőszegi járásbirósághoz albiróvá T e r p i a n Kornél szentgotthárdi járásbirósági aljegyzőt nevezte ki. Akik az uj albirót ismerik, lelkiismeretes hivatalnoknak és egyébként is igen derék uri embernek mondják.

— **Tanitók gyülése Salfán.** A szombathely-egyházmegyei tanitó-egyesület *kőszegi köre* mult szerdán tartá tavaszi ülését Salfán, hol F e h é r József veterán tanitónak ötven éves jubileumát akarta ünnepélyes módon megülni. E napon egybegyültek Salfán a körnek majdnem összes tagjai, a kerületi papság szép számmal ezekenkivül a környék intelligencziája és a lakosság apraja-nagyja. Örömünnepre készültek valamennyien, de az ünneplés tárgyát, a jubiláns tanitót betegágyban találta a felkelő nap s az öröm szomoruságra változott. A megfutott hosszú pályán immár ellankadt a derék nemzetnapszámos, kinek nem adatott meg, hogy pályatársai- és hálás tanitványaitól körülvéve vig örömhez tekinthessen vissza a multba, reménynyel a jövőbe. Állapota, tekintve korát, aggodalomra adott okot, s az ünnepélyesnek hirdetett körgyülés csak a rendes folyóügyek tárgyalásába bocsátkozhatott. Kettőt azonban nem töröltek a programmból: a szentmisét, s az emléktárgyak átadását. Major János prépost és esperesplébános nagymisét mondott, melynek végeztével rövid, de megható szavakban emlékezett meg a jubilánsról és imára hivta fel a megjelenteket. Ezután az iskolaépületben rendes gyülés volt, mely néhány perczre fölfüggesztetvén, egy küldöttség átment a beteg jubilánshoz, hogy a pályatársak és a papság adományaiból szerzett emléktárgyakat átnyujtsa. Egy diszes ezüstserleg e felirással: „Emlékül — 1891. junius 3-án — a kőszegi tanitó-kör“, s egy ezüst evő-eszköz monogrammal és a fenti évszámmal ellátva képezte az emléket; Magyar László salfai plébános a községbeliek adományaként egy ötven forintról szóló takarékpénztári könyvecskét s egy pár forint készpénzt adott át, mely eredetileg szintén emléktárgyra volt szánva, de a jubiláns állapotára való tekintetből nem forditatott e czélra. A gyülés további folyamáról följegyzésre méltó az egyesület központi bizottságának egy a kőszegi kört illető s e gyülésen felolvasott következő famozus határozata: „A kőszegi kör — Wittinger Antal inditványára -- leczkét ad a központi bizottságnak, hogy a jövőben praktikusabb kérdéseket tüzzön ki a köröknek kidolgozás végett. Határoztatott: 1. Központi bizottság értesiti a kőszegi kört (ha még nem tudná), hogy a tételeket nem a központi bizottság, (?) hanem a közgyülés tüzte ki, a melynek a kőszegi körbeliek valamennyien tagjai; tetszett volna tehát nézeteiket ott előadni. 2. Értesittetik e kőszegi kör, hogy a három tétel között kettő tisztán praktikus. 3. Utasittatik (!) a kőszegi kör, hogy ilyen tárgy és czélnélküli inditványok tárgyalására ne fecsérelje a körgyülések drága idejét. Miután inditványt tevő az alapszabályokból kimutatta a központi bizottság téves okoskodását, a kör Major János prépost és kerületi esperes felszólalására fentartja korábbi egészen helyes formában hozott határozatát s a központi bizottság fenti sértő leczkézését visszautasitja. A tagok gyülés után lefizetéseiket teljesitették és ½1 órára a vendéglőbe ebédre mentek, velők a papság és a környék intelligencziájából is többen, de a mulatságba nem tudtak belemélyedni. Nem volt ünnepség, nem lehetett öröm és vigság!

— **Ötven forintos adomány.** Nagyságos Szájbely Gyula országgyülési képviselő és tohonczi nagybirtokos 50 frtot kegyeskedett adni az Irott-kőn felállitandó torony mászolási és a villámhárító költségeire, mely nagyszerü adományért hálás köszönetét fejezi ki

a turista-kör elnöksége.

— **Közgyülés.** A „kőszeg-szombathelyi vasut“ részvénytársaság tegnap, e hó 6-án IX. rendes közgyülését tartotta. Elnök: Szajbely Gyula, jegyző: az alelnök, Markovits József. A jegyzőkönyv hitelesitése és szavazatszedőkül kiküldettek: Martinkovits József és Küttel István. Jelen voltak 18 részvényes 328 szavazattal, s városi polgármester képviseletében 109 szavazattal. Az igazgatóság évi jelentése egész terjedelmében elfogadtatott, s igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadatott és az 1890. évi szelvények beváltása, határozat szerint, 1891. junius 8-ától lesznek eszközölhetők. A beadott 437 szavazattal felügyelő-bizottsági rendes tagokká B l a s c h e k Ede és C z e k e Ágoston, póttagul J á n o s a Gyula választatott meg. Jövő számunkban bőveben szólunk a vasut ügyeiről.

— **Választás.** A városi tanács e hó 2-án tartott ülésén F a r k a s Ferencz nagy-kis-patyi kántortanitót választotta meg a plébánia-templom kántorsekrestyésévé.

— **Turisták majálisa.** Borongós idő fenyegette a mult vasárnapi majálist, az esőnek a lába — mint szokás mondani -- lógott, de mégsem zavarta meg a turisták mulatságát. A sörházkert ugyan lassan telt meg, nehezen perdült tánczra a fiatalság, de idővel kielégitést nyert a szemlélő sóvár szeme; jutott publikumnak szépen s a fiatalokat is cselekvésre csábitotta a folyvást fölhangzott zene. Az est fénypontját mindenesetre a dr. Schmidt által rendezett tüzijáték képezte. Ugy ... óra tájban dördültek el a taraczklövések s utána égett a szebbnél szebb láng, durrogott a rakéta, örömujongásra birva a szemlélő publikumot. A zenekarok, a helybeli és a csepregi czigánybanda, szépen oldották meg feladatukat, különösen az utóbbi játéka nagyon kielégitette a közönséget. A rendezőségnek mindezekért gratulálunk.

— **Vizsgalatok rendje a szent benedekrendüek gymnasiumában.** Junius 10-én vallástan a III—IV. osztályban. 11-én vallástan az I—II. osztályban. 15-én latin, magyar, német a III—IV. oszt. 16-án latin, magyar, földrajz az I—II. oszt. 17-én számtan, rajz, geometria a III—IV. oszt. 18-án számtan, rajz, geometria az I—II. oszt. 19-én történelem, természetrajz a IV. oszt. 20-án történelem, pyhs. földrajz a III. oszt. 27-én Te-Deum. Kőszeg 1891. junius 6-án. *Az igazgatóság.*

— **Reményi Ede,** a hirneves hegedüművész, ki az egész világon oly nagy sikereket arat, f. hó 14-én Kőszegre is eljön. Társaságában lesz Bodó Antal kitűnő zongoraművész, ki rendes kisérője a nagy mesternek. Mint halljuk, a kiváló művész a helybeli benczésszékház vendége lesz. A hangverseny rendezésével Kőszegi József könyvkereskedő van megbizva, kinél jegyeket már most is váltbatni. Nem kételkedünk benne, hogy Reményi, ki a 60-as években is itt hangversenyzett s a mi régi zene-egyesületünk disztagja, itt is oly óriási sikert fog aratni, mint mindenütt az országban és a külföldön, és hogy műértő és zenekedvelő közönségünk nagy számban fog e hangversenyen megjelenni. A hangverseny műsorozatát e napokban küldi szét a hangversenyrendező.

— **Iparostanonczok vizsgálata.** A helybeli iparostanonczok iskolai vizsgálata az illető felügyelő-bizottság intézkedése szerint folyó hó közepén lesz. 15-én (hétfőn) az I. és II., 16-án (kedden) az előkészitő és a III.

---

harczosának vonásai, miután már mint hazafit festettem, mely felől a legszebb fényben ragyog egyénisége.

Lássuk röviden, mint magán embert. Neveltetése ideje alatt sok szabadságot élvezett s megszokta, hogy nagy úr s hogy lehet parancsolnia. Ez utóbbit ritkán érvényesitette s az előbbit kitünően elmaszkirozta, ha a körülmények a szükséget parancsolóan tolták előtérbe; egyébként nem, s innen van, hogy mindig csipős megjegyzései, éles satyrája s nyers modora volt.

Nagy elméjét s mély honfiui érzelmeit főleg a diplomaták társaságában ügyetlen, ötölő-hatoló külsővel tudta elpalástolni s igy sokszor gyanutlanul jutott sok fontos dolog birtokába. Igy Metternichnek, nemzetünk „hét polgár és egy kabátos“ kanczellárjának eszébe jutott meghini egy estélyre a sült „kurucz kapitányt“ mint ő nevezte; és csak akkor bámultak, midőn a társalgást négy fele nyelven, magyarul, angolul, németül és latinul vezette s ez is azt mutatja — egyediségének ily nemü jellemzése — hogy ő a politikában mérsékelt a társalgásban kémlő volt.

Mint magán embernek festését tovább füzhetném. Fölhozhatnám, hogy maga fölött, mint Franklin, teljes hatalmat gyakorolt, oly táblát készitvén mint Franklin. A két nagy férfiú e tekintetben megegyezik, kivéve a föltaláló észt. Azaz ez is meg volt. Hisz mindig tervelt, számitott, mért, csak villámokat nem gyártott, mint Franklin.

Egy azonban, mit levetkőzni nem tudott s csak ritkán elpalástolni, hideg, nagyúrias modora, melyek a külsőségeket kereső épen nem barátait, de meg barátait és elotársait is tőle a legnagyobb mértékben elidegenitették, félvén Széchenyi reformeszméitől, kiről azt hitték, hogy alkományt szeretne ugyan, és pedig demokratikust de — arisztokratikus tokban. Ezen vádat sajátságos jelleme vetette fölszinre, s hogy ezt le nem vetkőzte, féltek terveitől, politikai elveitől. Pedig Széchenyi a legjobbat akarta; s hogy legtöbb helyt részvétlenséggel találkozott, bizonyitja legjobban, hogy nemzete nem értette, vagy a legtöbben nem akarta megérteni.

De úgy is, mint az ébredés korszakának lelkes ügyvivője nagyszerü tanulmány ő. Érezte hivatásának, küldetésének sulyát s ezért elhagyván a katonaságot kapitányi rangja megtartásával — melyet 1826-ban tett le — szorgalmasan eljárt az országgyülésekre, a kerületi ülésekre s így kiismerhette nemzete fájó sebeit.

A gyógyitásra alkalom kellett s lett. Széchenyi mandatumot vállal s teljes erejét: testét, lelkét, vagyonát a haza szent oltárára tevé. Nemzete nem igen értette őt, de ő megértette nemzetét s tett folyvást, pihenés nélkül a „legnagyobb magyar“.

S azt az elvet: „nagy embernek nagy botlásai vannak“ nem látjuk érvényesülni Széchenyinken. Ha nem több, ő bizonyosan kivétel. Ő róla mondta nagy ellenfele Kossuth: „. . . h o g y a m a g y a r h i s t ó r i á b a n ú g y s z ó l v á n a z e g y e t l e n á l l a m f é r f i ú, k i n e k s z á z a d o s h a t á r r a s z á m i t o t t f e l l é p t e s e m i d e j e e l ő t t, s e m k é s ő n n e m t ö r t é n t.“ Mert mint ember korrekt volt; hol hibázhatott volna, ha hibázott volna, mint a politikában? Ezt ellenfele czáfolja meg.

Még egy vonás s teljes a kép; s e vonás Széchenyi alkotó szelleme, nemzeti ügyünk érdekében kifejtett lángkeblű apostolkodása, szóval: S z é c h e n y i a z a l k o t ó.

Széchenyi tehát elsőben a tettek embere volt; csak ott, hol a tett részvétlenséggel találkozott, vette elő tollát, hogy tervei mellett a közvéleményt fölmelegitse, s fájdalom anélkül, hogy mindjárt megértették volna. Mert az eszmék, melyeket irataiban hirdetett, készültek, hogy halomra döntsék nemzeti haladásunk előtt álló kolosszális, de pudvás korlátokat.

S kinek, minek hitték. Annak a magasztos mondásnak-e: „Magyarország vem volt, hanem lesz,“ vagyis a haladás jelszavának, vagy pedig avult, ócska nemzeti intézményeinknek. Ez utóbbiaknak. S a következmények megmutatták, hogy Széchenyi eszméje győzött, neki volt igazsága: „Magyarország nem volt, hanem lesz.“

Mit tett elvégre, hogy „legyen“ Magyarország. Kulturális érdekeinket akarta emelni, vagy jobban fölébreszteni s velök az öntudatot: mi is nemzet vagyunk s hogy a sok erő, a józan eletü magyarság lelkesedése egyszer már kitörjön s eget kérjen.

Látjuk erre nézve első lépését, a tud. akademia alapitását s a többieket számtalanokat, nagyokat és nemeseket, melyek egyfolytában következtek, a melyekkel egy csapásra: mig tudományos életet teremt, jó közlekedési utakról gondoskodik. Társas életet teremt. Életet lehel mindenfelé, s úgy látszik, kezdik őt érteni. Ez új anyag lángbuzgalmának. S midőn már mérhetetlen áldozataival megnyitotta az utat, melyen hazánknak a kultura s a közgazdaság terén haladnia kell, — a politikai eszmék tisztázásához fog a „Hitel“ kora szinvonalán álló, tudományos apparátussal készitett munkájával, mely nemcsak korszakot alkot politikai irodalmunkban, hanem közéletünk történetében is, melyet főkép kimondhatatlan fajszeretete sugalmazott. Ezt követik a „Világ“ és „Stádium“ határozottan politikai művek. A Világban a Hitelére felelő gróf Dessewffy Taglalatát bonczolja; a Stádiumban pedig reform-programmot ád.

Megteremtette az igét s fájdalom, l a v i n a k é n t indult, folyton nagyobb arányokat öltve s még Kossuth vas kezeiben sem látá biztosnak. Ezt a görgeteget, úgy jósolta, csak forradalomnál lehet megállitani; azért kétségbeesetten indit ellenáramlatot a „Kelet népe“ s „Politikai programm“ munkáiban. Majd midőn észreveszi, hogy hiába minden most már gyülölt ellenfele Kossuth tárczát vállal ő is, hogy Kossutot ellensulyozza forradalmi törekvéseiben, melyek az igazi reformnál tovább terjeszkedtek a körülmények parancsoló kényszerüsége folytán, — ő is tárczát vállal. Hasztalan. Nemzete az örvény szélén áll. Ő ennyit nem akart. Elhuzhatja nemzetét az örvény széléről élete után? Megtette volna, de elméjére sötét éj borult s meghalt a nélkül, hogy nemzetét bevezette volna az igéret földjére.

Ime egy kép; jól nézük meg azt. Egy embernek képe az, milyen csak egy volt. Ember volt, mert nemesen, nagyot, véghetetlen sok jót cselekedett; hős volt, mert úgy szerette hazáját, hogy testét lelkét érte adá, s jó fia anyjának — hazájának, melynek borus napjai adták kezébe a fegyvert, melylyel megölte magát.

Széchenyi csak egy volt, több nem lesz soha!

A. Horváth Endre.

osztályban tartatnak a vizsgálatok mindenkor esti 6 órától kezdve. Az alsó-foku kereskedelmi iskolában 17-én szintén esti 6 órakor lesz az évzáróvizsgálat. Folyó hó 14-én (vasárnap) d. e. 10 órától kezdve az iparostanonczok r a j z a i és k é z i m u n k á i lesznek kiállitva, mint mindig, az ipariskolai rajzteremben. A kiállitási jutalmak ugyanakkor lesznek odaitélve.

— **Közgyülés.** A gymn. segélyző-egyesület a f. é. május 27-én tartott választmányi ülésében megállapitott terv szerint junius 14-én tartja évi közgyülését délelőtt 11 órakor a gymnasium rajztermében. Tárgysorozat: a) igazgatói jelentés, b) pénztári jelentés, c) elnökválasztás, d) inditványok. E gyülésre az egyesület tagjait tisztelettel meghivja, Kőszeg, 1891. junius 6-án,

az elnökség.

— **Nagy figyelmetlenség.** Mikor Kőszeg József főherczeget várta, majdnem minden épületen a nemzeti szinü lobogót tüzték ki. A pályaudvar szintén fel volt lobogózva, hanem olyan czafatokkal, hogy az emberek megbotránkoztak nagy figyelmetlenségén a déli vasut igazgatóságának, melynek ócskaságait képezték a zászlók.

— **Mozgó-pénztár.** *A kőszeg-szombathelyi vasut* vonatain junius 1-től fogva mozgó-pénztárt rendeztek be. A kalauz hordja a nyakán, hogy a megállóhelyeken felszálló utasoknak jegyeket osztogathasson. Ugy tudjuk, hogy vasutunk az őröket is kivánta ilyen tarsolylyal ellátni, amit a déli-vasut, ugylátsik, nem vett figyelembe.

— **Öngyilkos honvéd.** Mult hétfőn gyakorlat közben egy honvéd feltette vonult az erdőbe, állitólag azért, mert lábát nyomta a bakancs. Le is huzta a bakancsot, de azért, hogy lábujjával megnyomja a szivének iranyitott fegyver billentyüjét. A fegyver elsült, a honvédünk élettelenül terült el a földön. Hátrahagyott levele szerint rég óta foglalkozott az öngyilkosság gondolatával.

— **Bekü ldetett.** Hahn, Nuszer és Keszler kisasszonyok szives közreműködésökért, az általam a turista egylet kerti ünnepélyén rendezett tűzijáték alkalmából, fogadják hálás köszönetem kifejezését.

Schmidt Ferencz,
nyug. katonai orvos.

— **Vasuti katasztrófa.** A kőszeg-szombathelyi vasut vonalán esett meg mult héten e borzasztó dolog. A pénteken 6 óra 3 perczkor Kőszegről elindított vonat vezetője Lukácsháza megállóhely előtt gyanus dolgokat észlelt a sineken, mivégből a menetet lassitotta és vészjelt adott. De már késő volt. Mire az utasok az ablakokhoz rohanva kitekintettek, várfagyasztó látvány tárult szemeik elé. Három liba vérében élettelenül hevert a vonat mellett. A vonat elgázolta e szerencsétleneket. Akik mostanában utaztak Szombathely felé, mondják, hogy a lukácsházi ludak szörnyü gágogást visznek végh ez, valahányszor a kőszegi vonatot megpillantják. Hogyne!

— **Időjárás május hóban.** A hőmérsékletnek átlaga május hóban reggel 7 órakor 14.0°, délután 2 órakor 20.5°, este 9 órakor 15.0° és igy a napi átlag 16.5° volt. Ha ezen hőmérsékletet összehasonlitjuk azon hőmérséklettel, mely Kőszegnek átlagos hőmérséklete május hóban, akkor kitünik hogy az idén 3.6°-kal m e l e g e b b volt, mint szokott lenni. Legmelegebb 25.2°-kal 4-én délután 2 órakor volt; leghidegebb 17-én reggel 7 órakor 7.3°-kal. A tavali május 0.4 fokkal hidegebb volt mint az idei. A b a r o m e t e r átlagosan 732.8 millimeteren állott; 2.6 millimeternél alacsonyabban mint annak átlagos állása május hóban. Legmagasabban 1-én, leg mélyebben 16-án állott. Csapadék 6 napon volt, egyszer jégesővel 23-án; az összes csapadék 87.7 millimetert tett. Egészen borult nap egy sem volt, de egészen tiszta sem.

— **Csevegés a hétről.** Melegebb lett az idő, az uszási idény előre veti árnyékát. A kőszegi uszodákban ugyan még nem usznak, de azért a villáink már tökéletesen elusztak, csak egy kis keserüséget hagyva hátra azok szivében, a kik az ingyentelektől elestek. E ussott továbbá szerencsésen a nagy hotel is. Pedig már mindenki biztosra vette, hogy meglesz! Ki volt már jelölve a hely, megvolt a pénz, és csak a terv hiányzott még Sehogysem akadt é p i t ő m e s t e r. A hotelt végre is nem bánjuk! Akár lesz, akár nem lesz, az minket nem érdekel. De hogy zászlóink is elusztak a mult csütörtökön, az már sehogy sincs jól. Pedig elusztak daczára annak, hogy némelyike már ezelőtt valahol derekasan megfürödhetett és közben szinét vesztette. Csak azt csodáljuk, hogy még mielőtt visnek eresztették, ezeket már előbb miért nem usztatták el p. a déli vasuttársaság szégyenzászlait lent a pályaudvarban. Szemtanuk állitják, hogy a fogadásra kivonult több százra menő asszonynépség póznára kiagatott mosogatóruháknak néste a zászlókat s a vasuti cselédséget figyelmeztette, hogy szedjék le azokat, mert már ugyis megszáradtak. A cselédség azonban nem szedte le, hanem azt mondta: „A budapesti üzletigazgatóság magyar nemzeti érzületét s a felséges uralkodoház iránti tiszteletét ilyen formában szokta kifejezésre juttatni". Az asszonyok gratuláltak a szolgaszemélyzetnek a gazdáikhoz, aztán hátat forditottak a délivasuttársaság „zászlóinak."

— **Helyreigazitás.** Lapunk megelőző számában hibás szedés folytán e g y czim és bekezdés alá szorult az „Olcsó utazás", „Vasvármegyei turista térképét" s „Vasvármegye turista-egyletének" czimü híreink, a mit ezennel helyreigazitunk.

— **Utonállás.** Bencsics Károly tömördi tanitót, a ki a mult szombatou Kőszegen bevásárlásokat tett, még az nap este haza mentében az ugynevezett Gubahegy táján három ismert kőszegi cserepes-legény megtámadta és megütlegelve holmiaitól megfosztotta. A jó madarakat elcsipték és átadták az illetékes bíróságnak.

— **Halálozás.** A szomszédban, Alsó-Lászlón, kedden helyezték nyugalomra Pelzmanné Schedl Lujzát, az ottani tanitó fiatal nejét és Schedl Arnulf esztergomi benczés tanár nővérét. Férjével, kit ezelőtt egy pár héttel gyermekkel ajándékozott meg, alig 10 hónapig élt boldog házasságban, melynek édes köteléket elszakasztotta a halál. Temetése igen impozáns volt. A környékbeli tanitók Gneisz Antal vezetése alatt gyönyörü gyászdalokat énekeltek s a kethelyi és alsó-lászlói egyesitett zenekarok gyászindulói mellett haladt a menet, melyben szép számmal kőszegiek is résztvettek, a temetőbe. A jólelkü kedves nőt nemcsak övéi siratták meg, hanem fölötte az egész község népessége hullatta a könnyeket. Pihenjen szép csendesen!

— **Az alispáni szék.** Károlyi Antal dr. főjegyző köriratban értesitette a vármegyei tisztikart, hogy az alispáni szék betöltéséig e hivatal vezetését átvette. Ugyancsak dr. Károlyi főjegyzőt emlegetik Vasvármegye alispánjául, kinek helyébe azután Horváth Dezső eddigi első aljegyző kerülne.

— **Megyegyülés.** Holnap rendkivüli megyei közgyülést fog tartani Vasvármegye törvényhatósági bizottsága Reiszig Ede alispán urnak lemondása és az ennek folytán szükséges intézkedések tárgyában.

— **Mulatság a szomszédban** A szombathelyiek jótékonyczélú sétahangversenyt rendeznek junius 13-án Erdődy Gyula gróf szives előzékenységéből a gyöngyöspathi kastély gyöngyörü kertjében. Ez érdekes vállalat jövedelmét a hernalsi katonatiszti leánynevelő-intézet javára fordiják. A „Vasmegyei Lapok" ugy van értesülve, hogy a hangversenyben résztvesz Frigyes főherczeg is nejével, s ez alkalomból két napot tölt Szombathelyen. A hangversenyen a zenét a 48-ik sz. gyalogezred zenekara fogja szolgáltatni s a belépő dij 50 krra van határozva. Az ünnepélyre plakátok fognak felhini a közönséget. Ez alkalomból Szombathelyről, Kőszegről, Gyöngyös-Apáthiba és vissza vasuti vonatok a következőleg fognak közlekedni: Szombathelyről Gyöngyös-Apáthiba d. u. 3 óra 30 perez, 5 óra 15 perez és 7 óra 15 perczkor. Kőszegről Gyöngyös-Apáthiba 4 óra 20 perczkor. Gy.-Apáthiból-Szombathelyre esti 8 óra 30 perczkor, Kőszegre 7 óra 30 perczkor.

— **Jegverés.** Zivatar kiséretében jégverés látogatta meg május hó 23-án Kőszegen kivül Rohonez és Fütelek határait. Hasonlóan jégverésről értesülünk más vidékről, hol oly erővel dühöngött és oly terjedelemben, hogy 8 község határát tette tönkre teljesen; ezek Kisbarom, Ligvánd, Császárfalu, Füles, Malomháza, Gyirót, Felső-László és Udvard községek. Bizony, bizony, a nyomor itt beköszöntött s vele a hitelezők s foglalások azomoru nyara.

— **Szaporodnak a hivatalok.** Tudvalevő, a közigazgatási törvényjavaslat a tömérdek egyéb hivatal mellett járási számvevőket akar felállitani. E számvevőknek egyik teendőjét a községi törzskönyvek vezetése fogja képezni. Fel fogják ölelni a törzskönyvek minden járás összes községeinek területi viszonyait, határuk megjelölését, a lakosságnak s házaknak számát, a községi adókat és pótadókat, a község saját vagyonának kimutatását stb.

— **Sport.** A vármegyei törvényhatóság 500 forintot szavazott meg a Szombathelyen még e hó folyamán megtartandó lóverseny költségeinek a tedezésére.

— **Jutalmazás.** A magyar nyelv sikeres tanitásáért jutalomban részesültek: a csémi tanitó 150 forinttal; a szeut-péterfai 1. oszt. tanitó 50 frttal: a német-ujvári rom. kath. és izr. tanitók szintén 50—50 forinttal. A 200 forintos nagy jutalom az idén nem adatott ki.

— **Buzgó pap.** A soproni főreáliskola hittanárának buzgólkodása folytán lehetségessé vált, hogy az ottani főreáliskola ifjuságának egy zászlót szerezzen be, kifejezéséül a főreáliskola kath. ifjusága vállásosságának. A zászló egyik felén „Magyarország Nagyasszonya", a másikon „Szt.-Imre" olajfestésü képei vannak. A zászló már meg is van áldva, s beszerzéséhez a soproni polgárok s a főreáliskola róm. kath. ifjusága összesen 119 forintot adtak össze. Dicséretes buzgóság.

— **Széchenyi szobra.** A nagy Széchenyi születésének százados évfordulója alkalmából a soproni irodalmi kör kebelében mozgalom indult meg azon czélból, hogy a „legnagyobb magyar"-nak a nevezett alkalomra egy nagyobb szabásu szobor állittassék országos gyüjtés útján. S mig a soproniak csak mozogni kezdenek, addig Nagy-Czenk község hazafias polgársága az irodalmi-kör tervbe vett munkálódása elé vágva a megyénél a fentjelzett czélra kér és kap 1000 forintot. Nem tudjuk: mi inditotta a megyét arra, hogy N.-Czenknek adjon 1000 forintot, mikor a kézdeményező a soproni irodalmi kör volt; annyi azonban a dologból világos, és ez az, hogy a nagy-czenki polgároknak van érzésük a szép, jó és nemes iránt s van tetterejük is; de a „Sopron" 44. számában fölhozott okok aesthetikai tekintetből a szobrot a nagy-cenkiekuek lehetetleuné teszik. Hogy bonyolódik le az ügy; állni fog-e Sopron városában Széchenyi szobra születése évszázados fordulója emlékére — vagy Nagy-Czenken lesz, kiváncsian várjuk.

— **Hirdetmény.** A f. évben tartandó palermói nemzetközi kis-ipari erő- és munkagép kiállitás végrehajtó bizottsága, a Bécsben székelő, olasz királyi nagykövetségnek a cs és kir. közös külügyminiszteriumhoz érkezett értesitése szerint, a kiállitásra szánt tárgyakat f. é. május 15-től fogva veszi át. Miről az érdeklődő körök ezennel értesittetnek. Sopron, 1891. május hóban.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

— **Kimutatás** a soproni kerületi kereskedelmi és iparkamara 1890 évi tényleges bevételeinek és kiadásainak. Bevétel: Pénztármaradvány 1889. év végével 18.984 frt 39 kr. Illeték fejében befolyt 16.398 frt 34 kr. Kamat fejében időleg elhelyezett tőkék után 855 frt 88 kr. A kamara helyiség egyrészének fejében 250 frt Védjegy lajstromozási dij fejében 30 frt. Visszafizetett előlegek 289 frt. Maculatura papir után 6 frt összesen 36.813 frt 62 kr. Kiadás: Lakbér a kamara helyiségért 1030 frt. Evi fizetések, lakbérek és napidijakra 7830 frt. Irodaszerekre 160 frt 85 kr. Nyomtatványokra 1012 frt 47 kr. Könyvek, hirlapok és könyvkötőmunkákra 328 frt 45 kr. Fütésre 193 frt 80 kr. Világitásra 36 frt 58 kr. Adólajstromok másolásáért 316 frt 36 kr. Póstabérre 122 frt Járulék kereskedelmi és ipariskolákra 420 frt. Járulék a nyugdijalaphoz 488 frt 80 kr. Esztöndij iparosszakoktatást hallgatóknak 200 frt. Utazási költségekre 611 frt 39 kr. Hirlaphirdetésekre 460 frt 30 kr. Előre nem látható kiadásokra 276 frt 24 kr. Túlfizetés után visszatéritett kam. illeték 19 frt 84 kr. Fizetés előlegekre 150 frt, összesen 13.657 frt 9 kr. Pénztármaradvány 1890. év végével 23.156 frt 53 kr.

— **Hirdetmény.** Az országos m. kir. statisztikai hivatal felszólitása következtében figyelmeztetnek az érdeklő körök, hogy a támogatása mellett szerkesztett közgazdasági és statisztikai évkönyv ujabb negyedi évfolyama elkészült, és hogy az előfizetések megindittattak. E munka épen az iparos és üzletvilág szempontjából nélkülözhetetlen segédkönyv, mert a közgazdasági viszonyok felöl alapos tájékozást nyujt, s megadja azt a szélesebb látkört, mely mulhatlanul szükséges, ha azt akarjuk, hogy a hazai ipar és kereskedés elfoglalja az őt megillető helyet közgazdaságunk nagy organismusában. A munka 35—40 ivnyi terjedelemben 1891. junius havában fog megjelenni. Előfizetési ár (diszes vászonkötésben) 3 frt, mely közvetlen a szerkesztőség czimére, VI. Teréz-körut 54 szám beküldendő. Sopron, 1891. május hóban. *A kerületi kereskedelmi és iparkamara.*

Felelős szerkesztő: ***Wittinger Antal.***
Kiadó-laptulajdonos: ***Feigl Gyula.***

Nyilt-tér.

Hamisitott fekete selyem. Égessünk el a selyemből egy kis mintadarabkát, a melyből venni szándékozunk, s azonnal kiderül a legkisebb mérvü hamisitás is, mert ugyanis: a valódi tisztán festett selyem rögtön összefodródik s gyorsan ellobban s világosbarna hamvat hagy hátra. — A hamisitott selyem (könnyen fényesedik és törik) csak lassudan ég, s jelesül „a hamis szálak" tovább izzanak (zsufolt anyaggal lévén nehezitve) és sötétbarna hamut hagy hátra, mely a valódi selyemmel ellenkezőleg nem fodródik, hanem egészen összegörbül. Továbbá a valódi selyem szétmorzsoltatva elporlódik, mig a hamisitott nem. H e n n e b e r g G. (cs. és kir. udvari szállitó) selyemgyári raktára Z ü r i c h b e n, valódi selyemkelméinek mintáit bárkinek is megküldi, s szállit a házhoz darab- és végszámra vám- és portómentesen. „Levelekre Svájczba 10 kros bélyeg ragasztandó."

Haszonbéri hirdetmény.

Az Eszterházy herczegi hitbizományhoz tartozó, **Vasmegyében fekvő Lukácsházi gazdaság 1891. évi** oktober hó 1-től kezdődő(12) **tizenkét évre** szabad alku utján ujból **haszonbérbe adatik.**

Az emlitett gazdaság a **kőszeg-szombathelyi vasut mentén** Szombathelytől mintegy 13, Kőszeg városától 5 kilométernyi távolságban, a **Lukácsházi vasutállomásnál** fekszik.

Müvelési ágak tekintetében a nevezett gazdaság áll:

belsőségben	2	hold	212	□-öl
szántóföldben	140	„	1598	„
kertben	3	„	1070	„
rétben	115	„	388	„
szőllőben	—	„	1098	„
legelőben	7	„	620	„
erdőben	33	„	1172	„
utak és árkokban	—	„	300	„
Összesen	304	hold	68	□-öl.

A bérleti tárgy bérlői lakkal és gazdasági épületekkel fel van szerelve Élő és holt gazdasági felszerelvény nincs.

Ajánlatok csak irásban, még pedig folyó **1891. évi augusztus hó 1-éig** fogadtatnak el a **központi igazgatóságnál Kismartonban** (Sopronmegye).

Vállalkozni óhajtók tüzetesebb felvilágositást a zárgondnokségi központi igazgatóságnál személyesen vagy posta utján nyerhetnek.

Közvetitők kizáratnak.

A beküldendő bérajánlat külső boritékán kiteendő: „Bérajánlat".

Kismartonban, 1891. évi junius hó.

Az Eszterházy herczegi javak zárgondnoksága.

(Utánnyomat nem dijaztatik)

Hirdetmény.

A „szombathelyi takarékpénztár“ ház és földbirtokra kölcsönöket ad, és pedig:

1.) Tiz vagy húsz éves törlesztésre olyképen, hogy a tőke 10, illetőleg 20 év alatt, egyenlő éves részletekben törlesztetik, s a nem törlesztett tőkerészlet után évi 6%-os kamat fizettetik.

2.) Ad törlesztéses kölcsönöket, melyeknél a tőke és kama: állandó szá..lékkal törlesztetik, s pedig:

a) 23-éves kölcsönöknél évi 8%-kal.
b) 32- „ „ „ 7%-kal.

Ezen törlesztéses kölcsönöknél a hátralékos tőkerészlet visszafizetése, egy negyed évi felmondás mellett, adós fél részére is biztositatik.

A jelenleg fennálló intézeti kölcsöntartozások ezen hirdetményben foglalt kölcsönüzletekké szinte átalakíthatók.

Szombathely, 1891. junius 3-án.

Szabó László. s. k.
igazgató.

SZABADALMAT

uj találmányokra

eszközöl bármely államban, további elvállalja azok **fenntartását, védelmét és értékesitését.**

Réthy János

nemzetközi mérnöki- és szabadalmi irodája

Budapest, Erzsébet-körut 14.

Ugyanott védjegyek bejegyeztetnek.

Gyors és biztos segitség gyomorbajok s azok következményei ellen.

Az egészség fentartására, az életnedvek s ennek folytan a vérnek tisztitására és tiszta általpotban való fentartására és a jó emésztés elősegitésére a legjobb s leghathatósabb szer a már is mindenütt ismeretes és kedvelt

életbalzsam Dr. ROSA-tól.

Ezen életbalzsam a legjobb s leggyógyhatásosb gyógyfüvekből a leggondosabban van készitve s különösen minden emésztési bajok, gyomorgörcs, étvágyhiány, savanyus f lhüfögés, vértolulás, aranyeres bajok stb. stb. ellen teljesen hathatósnak bizonyul. Ily kitünő hatási következtében ezen életbalzsam egy bebizonyult, megbizható háziszerévé lett a népnek. Ára egy nagy üveggel 1 frt. kis üveggel 50 kr. Elismerő iratok ezrei bárkinek betekintés végett rendelkezésre állnak.

Védjegy

Óvás! Hamisitások elkerülése végett, mindenkit figyelmeztetek, hogy az egyedül általam az eredeti utasitás szerint készitett „Dr. ROSA-fele életbalzsam“ minden üvecskéje kék burokba van csomagolva, melynek hosszoldalain „Dr. ROSA életbalzsama a „fekete sashoz“ czimzett gyógyszertárból, FRAGNER B. Praga 205—III.“ német, cseh, magyar és francia nyelven olvasható, széles felein pedig az ide nyomott védjegy látható.

Dr. ROSA életbalzsama valódian kapható csak a készitő

FRAGNER B.

főraktárában, gyógyszertár a „fekete sashoz“ Prágában 205—III., ee BUDAPESTEN Török József úr gyógyszerésznél, király-utcza 12. sz. Budai Emil úr városi gyógyszertárában a Városház-téren.

Az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb gyógyszertárában van raktár ezen életbalzsamból.

Ugyanott kapható.

práai általános házi-kenőcs

több ezer hálanyilatkozattal elismert biztos gyógyszer mindenféle gyuladások, sebek és genyedések ellen. Ezen kenőcs biztos eredménynyel használható a női emlő gyulalásánál, a tej tespedésénél s az emlő megkeményedésénél szüléskor, kelevénynél, vérdeganatoknál, genyes fakadékoknál, pokolvarnál, koromgyöknél, az ugynevezett körömféreguél, elkeményedéseknél, felpuffadásoknál, mirigydaganatoknál, zsirdaganatoknál, érzéketlen tagoknál stb. Minden gyuladást, daganatot, elkeményedést, felpuffadást a legrövidebb idő alatt eltávolit; a hol már genyedés mutatkozik, ott a daganatot legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül felszivja, kiéreti és kigyógyitja.

Kapható 25 es 35 krajczáros csomagokban

Óvás! Miután a prágai általános házikenőczöt sokszor utánozzák, mindenkit figyelmeztetek, hogy ez eredeti utasitás szerint csak nálam lesz készitve, s csak akkor valódi, ha a sárga érczszelencza, melyben vörös töltetik, használati utasitásokba (melyek 9 nyelven nyomvák) és kék kartonba, melyen az ide nyomott védjegy látható — burkolva van.

HALLÁSI BALZSAM a legbebizonyultabb számtalan próbatét által legbiztosabbnak elismert szer a nehézhallás kigyógyitására s az egészen elveszett hallási tehetség visszanyerésére. Egy üveg ára 1 frt.

Elöleges jelentés.

MONTENEGRO EDUARDO

Spanyolhonból

Magyarországban először csak most látható

Világhirü nagy

ÁLLATSEREGLETE

24 waggonnal, mely tartalmaz 100, a világ minden részéből származó vad-állatot, köztük Európában a legnagyobb óriás-elefántot (Baba), legközelebb megérkezik.

Ezen nagyszerü állatsereglet **200,000 frt.** összértéket képvisel. A nagy állatkiállitás, mely Frankhon és Németországban a legmagasabb személyiségek elismerését vivta ki, s Budapest fővárosban 5 hónapon át a legnagyobb látogatottságnak örvendett: Budapestről Kőszeget érintve, a napokban megkezdi előadásait.

Bővebbet az ujra kibocsátandó falragaszok.

Mély tisztelettel **Bade A.** üzletvezető.

810/891.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kőszegi kir. járásbiróság mint telekönyvi hatóság közhirre teszi, hogy **Rigler János** végrehajtatónak, **Rauherz János** végrehajtást szenvedő elleni 137 frt 40 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kőszegi királyi járásbiróság területén lévő Rohonez határában fekvő a rohonczi 191 sz. tjkvben A I. 1—2 sor 408 házszámu végrehajtást szenvedő és özv. Rauherz Jánosné szül. Weber Erzsébet nevére felvett szellérálományra 444 frt, a rohonczi 967 sz. tjkvben A † 4066 hsz. retre 7 frt, — a 4107 hr. szőlőre 74 frt, a 6106 hr. szántóra 16 frt, végül a rohonczi 2365 sz. tjkvben A † 4180 hr. szántóra 17 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok, az

1891. évi augusztus hó 19-ik napján délelőtt 10 órakor Rohonez község házánál

megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. törvényczikk 42. §-ában jelzett **árfolyammal számitott** és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyiminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értekpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kőszegen, 1891-ik évi április hó 1-sö napján.

A kőszegi királyi járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Szluha Dénes.
kir. járásbiró

Szép minták magánvevőknek ingyen és bérmentve.

Eddig nem letezett **mintakönyvek** szabók számára bérmentetlen és csak 20 frtnyi betéttel, mely megrendelés után leszámitásba vétetik.

Öltözékeknek való kelmék.

Peruvien és Dosking a magas klérus számára, szabályszerü kelmék cs. és kir. **tiszti egyenruháknak, aggharczosok-, tüzoltók-, tornászok-** és **libériáknak, biliárd-** és **játékasztalokra** való posztó (loden), vizhatlan **vadászkabátoknak. mosókelmék ntazóplaidek 4—14 frtig** stb. Aki olcsó, tisztességes, tartós, tiszta gyapjus posztóárúkat és nem olcsó rongyokat, melyek minden oldalról vevésre ajánlatnak és alig érdemesek a szabó ollójára, akar venni, forduljon

Stikarovsky Jánoshoz Brünnben

Ausztria-Magyarország legnagyobb posztógyára.

Fel milliónyi állandó raktárom- és világüzletemnél könnyen érthető, hogy sok maradék található; minden okosan gondolkozó ember belátnatja, hogy olyan kis maradékokból és szelvényekből nem küldhetők szét minták, mivel pár száz mintarendelések mellett rövid idő alatt mi sem maradna meg, és azért az tiszta szédelgés, ha posztóczégek mind a mellett hirdetnek maradék- és szelvénymintákat, mely esetben a mintaszeletek egész darabokból és nem maradékból valók; az eféle eljárás könnyen felfogható. — Maradékok, melyek nem tetszenek, átcseréltetnek, vagy a pénz visszaküldetik. A maradékok megrendelésénél a czim, hosszuság és az ár kiteendők. — Szétküldés utánvét mellett csak 10 frton felül bérmentve. — Levelezés német, magyar, cseh, lengyel, olasz és franczia nyelven.

Legnagyobb brünni szétküldési áruház

Ticho Fülöptől,

Krautmarkt. 21. BRÜNN Rathhausgasse 17. sz.

Egy **Maradék**

Szétküld postautánvéttel vagy előfizetés mellett:

brünni posztó-szövetet, 3·10 méter, egy teljes férfiöltönyre, jó minőségben csak	frt	5.—
brünni posztó-szövetet, 3·10 meter, egy teljes férfiöltönyre, finom minőségben csak	frt	8.—
brünni posztó-szövetet, 3·10 meter, egy teljes férfiöltönyre, legfinomabb minőségben csak	frt	10.50
brünni posztó-szövetet, fekete szinben, 3·10 m., egy salon-öltönyre, igen tartós, csak	frt	9.—
2 meter, egy felöltőre, a legujabb szinben és szövetnemben, csak	frt	6.—
moshutó kártolfonal, (mosásért biztositatik), a legujabb dessiuben és szinben, 6·40 m., egy teljes férfiöltönyre, csak	frt	3.—
Egy maradek lenvászon, czérnázott áru, mosható és csodálatos minta, 6·40 meter, egy teljes férfiöltönyre, csak	frt	4.—
Egy vállravető, czérna, 9 negyed hosszu, frt 1.20; tiszta gyapju, 10 negyed hosszu	frt	4.—
egész fekete, selyemmallal (Cachemir-kendő gyászra	frt	4.50

Női ruha-szövetek

mindenfele szövő nemben, kivitelben és szinben, a legujabb és legdivatosabban a tavaszi és nyári időszakra 1891/92.

Egy egész öltözet
dupplaszeles.

jó minőségben 10 meter	frt	3.50
jobb „ 10 meter	frt	6.—
finom „ 10 meter	frt	8
finomabb minőségben tiszta gyapju 10 meter	frt	9.—
legfinomabb minőségben tiszta gyapju 19 meter	frt	13.—

francia áru.

Fekete Cachemir,
lengyel készitmény,
sima, csikos vagy virágos:

1 öltözet 10 meter, sima	frt	4.50
1 öltözet 10 meter, csikos	frt	5.50

a legfinomabb nemben.

Angol Zephyr (vasznak),
legfinomabb és legalkalmasabb házi és utczai öltözéknek. **Uj!!**

1 egész öltöny Ia. 10 meter	frt	5.50
1 egész öltöny IIa. 10 meter	frt	4.—

Francia Voiles
(Satins),
mosásra biztositék.

Egy teljes ruha
10 meter:

jó minőségben	frt	2.80
finom „	frt	3.50
legfinomabb minőségben	frt	4.50
atlasz-minőségben	frt	6.—

Jute-függöny
török minta, egész hosszában

első minőség	frt	3.50
második minőség	frt	2.50

Tunia-függöny
aranynyal átszőve, gyönyörü csikossal és bojttal ellátva, teljes hosszában, mindenféle szinben | frt | 4.50

Egy garnitura.
két ágy- és egy asztalteritő

jute-ből	frt	3.50
ripsből	frt	4.50

Manilla-futószönyeg,
igen tartós,
egy maradek 10—11 meter | frt | 3.40

Lennáruk:
Egy darab — 30 bécsi röf.
ára darabonkint:

Rumburgi széklenn, 5/4 széles	frt	6.50
Rumburgi Oxford valódi szin Ia.	frt	6.50
Rumburgi „ „ „ IIa	frt	4.50
Chiffon, igen jó minőség á frt 4.50, 5.50, 6.50 egész	frt	9.—
Házivászon, 4 negyed széles	frt	4.50
5 negyed széles	frt	5.50
Stefánia-vászon, 5 negy. széles teljes pótlék a leufonálnak	frt	9.—
Atlasz-Gradl, ágybehuzókra Ia.	frt	8.50
IIa.	frt	5.50
Lenszövet varrás nélkül darabja 2 meter hosszu	frt	1.10
Canevas, Ia. min. ágybehuzókra	frt	6.—

Hölgy-ingek, chiffonból vagy erős lenvászonból csipkével, 6 drb frt 3.75

legjobb rumburgi fonállal és svájczi himzéssel 6 darab frt 6.—.

Pompásan elkészitett mintakönyvek ingyen és bérmentesen küldetnek. — Minták kivánság szerint minden aruczikkből ingyen és bérmentesen küldetnek.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.